

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 4

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

*Tot ceasul îmi aduce un dar și-o jertfă nouă,
De vreme ce lumina primește să-mi lumine.
Câmpia scoate-n brazde bijuterii de rouă
Și pomii pun coroane și nimburi pentru mine.*

*În giulgii clătinate se leagănă cu lacul
Făptura, pretutindeni de față și dosită,
A celui ce, cu firul de umbră și cu acul
Scânteii, îndesește pânza mereu pe sită.*

*Îmi crește-n suflet iarăși o strună de vioară,
Dar cântecul în mine, tânjind să se deștepte,
Sfios și șovăielnic și-acum ca-ntâia oară,
Răsună-n depărtare, mai sus și mai afară,
Ca-ntr-o vecie albă cu stâlpi și turle drepte.*

Și, seara, învelindu-și grădinile cu crep,
Sunt altoit cu visuri, ca un ocean cu stele.
Nu știu culesul lumii de unde să-l încep,
Din câte flori de aur mi-ajung până-n zăbrele.*

*Împrejmuit cu noaptea, aștept ca o făclie,
Înfășurată-n iederi și-n frunze de leandru
Și încă neaprinsă, la ora mea târzie,
În vârf să mi se lase o stea din policandru.*

Tudor Arghezi, *Heruvic*

*crep – țesătură fină

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *jertfă* și *să se deștepte*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *Îmi crește-n suflet*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotativ al substantivului *făclie*. **2 puncte**
4. Selectează două secvențe din textul dat, care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic. **4 puncte**
5. Precizează tema poeziei și un motiv literar prezent în textul dat. **4 puncte**
6. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci lexico-gramaticale ale subiectivității. **4 puncte**
7. Prezintă semnificația a două figuri de stil diferite din a treia strofă a textului dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, ultima strofă a textului dat, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța diversității surselor de documentare în realizarea unui proiect sau a unui studiu de caz.*

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *relația dintre două personaje* dintr-un *basm cult* studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje prin două scene/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale basmului cult, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje (de exemplu: construcția subiectului, incipit, final, conflict, tehnici narative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema basmului cult studiat se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 3 p.; abilități de analiză și argumentare – 3 p.; utilizarea limbii literare – 2 p.; ortografia – 2 p.; punctuația – 2 p.; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 p.; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 p.*).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 4

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *jertfă* – sacrificiu; *să se deștepte* – să se trezească) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în secvența indicată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea unei vocale) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț care ilustrează sensul conotativ al substantivului indicat (de exemplu: Suntem datori să ducem mai departe făclia libertății.) **2 puncte**
4. câte 2 puncte pentru selectarea oricăror două secvențe care conturează dimensiunea temporală (de exemplu: *și-acum ca-ntâia oară*; *Și, seara,[...]/Sunt altoit cu visuri*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea temei poeziei (de exemplu: condiția umană) și a oricărui motiv literar prezent în textul dat (de exemplu: steaua) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci lexico-gramaticale ale subiectivității, prezente în textul dat (de exemplu: *îmi*; *Nu știu*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
7. – câte 1 punct pentru identificarea oricăror două figuri de stil diferite din a treia strofă a textului dat **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru prezentarea adecvată a semnificației fiecăreia dintre cele două figuri de stil identificate **2 x 1 p. = 2 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului liric prezente în textul dat (de exemplu: transmiterea în mod direct a unor idei și sentimente; prezența instanței comunicării lirice – eul liric) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea ultimei strofe a textului dat, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice: comentare adecvată și nuanțată – 3 p.; abordare schematică, ezitantă – 2 p.; încercare de comentare – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- structura discursului de tip argumentativ:
 - formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente – 4 p.; text parțial organizat, fără echilibru între componente – 2 p. **4 puncte**
 - utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi): utilizare adecvată – 4 p.; utilizare parțial adecvată – 2 p. **4 puncte**
- conținutul argumentării:
 - formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
 - câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăruia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2 x 3 p. = 6 puncte**
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 3 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
 - formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
 - registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- câte 2 puncte pentru prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese: prezentare adecvată și nuanțată – 2 p.; prezentare schematică sau superficială – 1 p. **2 x 2 p. = 4 puncte**
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje prin două scene/secvențe comentate **4 puncte**
 - prezentarea evoluției relației dintre personaje: prezentare adecvată și nuanțată – 2 p.; încercare de prezentare sau tendință de rezumare – 1 p.
 - câte 1 punct pentru ilustrarea evoluției prin câte o scenă/secvență comentată – 2 x 1 p. = 2 p.;
- câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăruia dintre cele patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale basmului cult, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje **4 x 1 p. = 4 puncte**
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema basmului cult studiat se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje: susținere adecvată și nuanțată – 4 p.; încercare de susținere sau schematism – 2 p.; simplă formulare a opiniei – 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
 - text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 3 p.
 - text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică – 2 p.
 - text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta – 1 p.
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 p.
 - relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante – 2 p.
 - relație nerelevantă între idee și argument, schematism – 1 p.
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.